

TEATTERIKORKEAKOULU
TEATERHÖGSKOLAN

TEATTERI-
KORKEAKOULUN
VUOSIKERTOMUS
2010

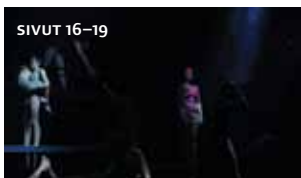
”

Opiskelulle Teatterikorkeakoulussa on olennaista niin sanottu yhteisen näyttämön periaate: eri koulutusohjelmien opiskelijat tekevät yhdessä demoesityksiä ja produktioita luovana ryhmätöprosessina.

TEATTERIKORKEAKOULUN VUOSIKERTOMUS 2010

Teatterikorkeakoulu on
monipuolinen esittävien
taiteiden yliopisto

Visio

Toiminta-ajatus

Arvot

Luvut

SIVUT 2-3

Johdon katsaus

SIVUT 4-7

Opiskelupolkuja yhteisellä
näyttämöllä

C case: *Törmäyskurssi*

SIVUT 8-11

Taiteellinen tutkimus luo
esittämisen muotoja

C case: *Vihreän liikkeen synty*

SIVUT 12-15

Katsoja tuodaan
tutkimuskysymysten äärelle

C case: *Vapautuspassio*

SIVUT 16-19

Hyvät esimiestaidot
kohentavat työhyvinvointia

SIVUT 20-21

Ylioppilaskunta etsii jatkuvuutta

C case: *Opintomatalla Beninissä*

SIVUT 22-25

Yhteistyö sidosryhmien
kanssa tiivistyy

C case: *Sovella taidetta -messut*

SIVUT 26-28

Organisaatio

SIVU 29

Teatterikorkeakoulu on monipuolinen esittävien taiteiden yliopisto

■ VISIO

Teatterikorkeakoulu on kansainvälinen esittävien taiteiden yliopisto ja taidealojensa rohkea ja jääräpäinen uudistaja. Teatterikorkeakoulu on taiteellisen tutkimuksen edelläkävijä, pedagoginen uudistaja ja välittäjä taiteen ja yhteiskunnan kentillä.

■ TOIMINTA-AJATUS

Teatterikorkeakoulun toiminnan perusta on käsitys esittävien taiteiden arvosta yksilölle ja yhteiskunnalle. Teatterikorkeakoulu palvelee taidetta, opiskelijoita ja yhteiskuntaa olemalla kansallisen ja kansainvälisen taide- ja tiedeyhteisön arvostama koulutus- ja tutkimusyksikkö.

■ ARVOT

Yhteisöllisyys
Luottamus
Ruumiillisuus

■ LUVUT

Perustutkinto-opiskelijoita 310

Jatkotutkinto-opiskelijoita 52

Henkilötyövuosia 128

Ensi-iltoja 35

PAULA TUOVINEN ■ *Rehtori*

Johdon katsaus

Vuosi 2010 oli historiallinen, sillä Teatterikorkeakoulu aloitti toimintansa uusimuotoisena julkis-oikeudellisena yliopistona. Teatterikorkeakoulu irtosi valtion tilivirasto- asemasta, mikä toi lisää taloudellista vastuuta, mutta myös autonomiaa. Henkilökunnan asema muuttui samalla työsuhteiseksi.

UUSIMUOTOISEN Teatterikorkeakoulun hallitus aloitti toimintansa jo syksyllä 2009 puheenjohtajanaan Maria-Liisa Nevala. Uudistus sujui jouhevasti, mutta aiheutti runsaasti työtä erityisesti talous- ja henkilöstöpalveluiden asiantuntijoille. Sen sijaan ydintoimintaan, opetukseen ja

opiskeluun, muutos ei vaikuttanut merkittävästi. Se kuitenkin aktivoi keskustelua erityisesti professorikunnassa, ja yhteisöllisyyden kasvua oli ilmassa.

VALTION myöntämä perusrahoitus Teatterikorkeakoulun toimintaan vuodelle 2010 oli noin 12 miljoonaa euroa. Valtio luovutti uusimuotoiselle yliopistolle myös kiinteistöomaisuutta ja muuta pääomaa.

PERUSRAHOITUS on turvattu vuoden 2012 loppuun. Tulevien vuosien rahoitus on riippuvainen seuraavasta yliopistojen rahoitusmallista 2013–2016, taideyliopistojen mahdollisesta yhdistymisestä sekä yleisistä talousnäkymistä. Teatteri-

korkeakoulu on aloittanut varainhankinnan ja pyrkii lisäämään myös täydentävän rahoituksen osuutta.

TEATTERIKORKEAKOULUN pitkän tähtäimen strategiset tavoitteet olivat edelleen taiteellisen tutkimuksen kehittäminen ja kansainvälistyminen sekä perustan luominen mahdollisen taideyliopiston muodostamiselle.

ESITTÄVIEN taiteiden tutkimuskeskuksen (Tutke) toiminta kehittyi ja sai vakiintuneempia muotoja. Jatko-opiskelijat saivat jätnevämpää tukea opiskeluunsa, vaikkakin resurssipulaa on yhä. Tohtoreita valmistui vuonna 2010 yksi tavoitteen ollessa

KUVA: ANTTI LUOSTARINEN

kolme. Panostukset jatkokoulutukseen ja tutkimukseen tulevat kuitenkin näky-mään tulevina vuosina.

MERKITTÄVÄ tutkimushanke *Näyttelijän-taide ja nykyaika* sai päätöksensä. Hanke tutki suomalaista näyttelijäpedagogiik-kaa monitieteellisesti ja -taidollisesti. Teatterikorkeakoulu sai myös kiintoisan aasialaisen taiteen tutkimushankkeen *Asian Art and Performance Consortium* siipiensä suojaan.

TEATTERIKORKEAKOULUN tavoitteena on tehdä kansainvälisyydestä arkipäivää. Vuonna 2010 pohjoismainen yhteistyö tiivistyi erityisesti Nortea-verkoston

kautta. Sen hedelmiä olivat yhteiset opinnot Nordic Common Studies. Venäjä-yhteistyö vahvistui pietarilaisen ”Students of a Master”-festivaalin myötä.

MERKILLE pantavaa on, että opettajien ja tutkijoiden liikkuvuus on lisääntynyt viime vuosina ja opiskelijoiden kiinnos-tus kansainvälistä vaihtoa ja vierailuja kohtaan on lisääntymässä. Tanssitaiteen kolmannen vuoden opiskelijat tekivät oma-aloitteisesti opintomatkan Beni-niin Villa Karoon.

TEATTERIKORKEAKOULUN ensimmäistä englanninkielistä maisteriohjelmaa *Live Art and Performance Studies* päätet-

tiin jatkaa, mikä on merkittävää alan kehittymisen kannalta. Maisteri-ohjelmalla oli muun muassa kansain-välinen yhteistyöprojekti University College Falmouthin (Dartington College of Arts) kanssa.

PERUSTUTKINTOKOULUTUS sujui mallik-kaasti. Opiskelijat läpäisevät opinnot vauhdilla ja keskeyttäminen on olema-tonta. Perusopetus on laadukasta, mikä näyttäytyy taiteen kentällä. Yhteistyötä yli koulutusohjelma- ja korkeakoulura-jojen kehitettiin yhä. Esitystoiminta on edelleen laajaa ja ulottuu myös Teatteri-korkeakoulun ulkopuolelle.

”

Teatterikorkeakoulussa on suhtauduttu taideyliopistoideaan maltillisen uteliaasti.

VUODEN 2010 erityinen tapahtuma oli Teatterikorkeakoulun laadunvarmistusjärjestelmän LaatuTeaKin auditointi. Korkeakoulujen arviointineuvosto hyväksyi järjestelmän, mikä oli merkittävä saavutus pienelle yliopistolle. Laatujärjestelmän rakentaminen on tuonut monia hyötyjä Teatterikorkeakoululle, joskin sen laajuus ja päivittämisen raskaus on herättänyt myös kritiikkiä.

LAATUTEAKIIN liittyen Teatterikorkeakoulun organisaatiota ja eri osa-alueita on pyritty kehittämään määrätietoisesti. Esimerkiksi yhteiskunnalliset palvelut on koottu yhteisen nimen alle Kokos-palveluiksi, ja vuoden alusta on toiminut opettajien ja tutkijoiden rekrytointineuvosto.

UUTEEN yliopistoasemaan mutta myös strategiaan liittyy tavoite yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen lisäämisestä. Teatterikorkeakoulu on aloittanut laajemman vuoropuhelun sidosryhmiensä kanssa ja alumnitoiminnan kehittämisen. Yhteiskunnallinen vuorovaikutus näyttäytyi entistä enemmän myös opetussisällöissä. Esimerkiksi näyttelijäntöyön ja dramaturgian opiskelijoiden töitä esitettiin hoitolaitoskiertueella *KOP KOP – vieras lähellä*.

TEATTERIKORKEAKOULUSSA on valmistauduttu pitkään mahdollisen taideyliopiston perustamiseen. Asiasta on keskusteltu monilla foorumeilla useamman

vuoden ajan, ja keskustelu tihentyi jälleen vuonna 2010. Opetus- ja kulttuuriministeriö asetti kesäkuussa työryhmän selvittämään, miten Suomeen synnytettäisiin entistä kansainvälisempi taideyliopistokokonaisuus Kuvataideakatemiasta, Sibelius-Akatemiasta ja Teatterikorkeakoulusta. Työryhmä jätti tammikuussa 2011 opetusministerille esityksen, jossa ehdotetaan taideyliopiston perustamista vuonna 2013.

TEATTERIKORKEAKOULUSSA on suhtauduttu taideyliopistoideaan maltillisen uteliaasti. ■

■ KUSTANNUKSET 2008–2010 (1000 EUROA)

	2008	2009	2010
Koulutus	9 414	9 656	10 027
Tutkimus	1 424	1 821	1 868
Taiteellinen toiminta	55	40	72
Yhteiskunnalliset palvelut	650	1 184	1 824
YHTEENSÄ	11 543	12 701	13 791

■ KOKONAISMENOT JA RAHOITUS 2008–2010 (1000 EUROA)

Kokonaismenot	2008	2009	2010	%
Palkkaukset	6 885	7 429	7 858	57
Matkustusmenot	221	315	267	2
Aineet ja tarvikkeet	437	524	262	2
Vuokrat	3 018	3 140	3 268	24
Ulkopuoliset palvelut	998	1 409	1 831	13
Investoinnit	26	50	69	1
Apurahat ja muut menot	217	221	236	2
MENOT YHTEENSÄ	11 802	13 088	13 791	100

Rahoitus	2008	2009	2010	%
Opetusministeriön rahoitus	11 833	12 548	12 042	88
Ulkopuolinen rahoitus	631	1 219	1 603	12
RAHOITUS YHTEENSÄ	12 464	13 767	13 645	100

”Teatterikorkeakoulun tavoitteena on tehdä kansainvälisyydestä arkipäivää.

■ KANSAINVÄLISYYS VUOSINA 2008–2010

Opiskelijat	2008	2009	2010
Lähteneet, yli 1 viikko	71	36	29
Saapuneet, yli 1 viikko	27	30	17
Lähteneet, yli 3 kuukautta	16	23	10
Saapuneet, yli 3 kuukautta	9	4	11

Opettaja- ja tutkijavierailut	2008	2009	2010
Lähteneet, yli 2 viikkoa	6	12	10
Saapuneet, yli 2 viikkoa	16	15	14

Ulkomaiset tutkinto-opiskelijat	2008	2009	2010
Kirjoilla	13	19	15

MAARIT RUIKKA ■ *Opetuksesta vastaava vararehtori*

Opiskelupolkuja yhteisellä näyttämöllä

Tutkintovaatimukset uudistuivat vuonna 2010. Muutostyössä etsittiin entistä enemmän dialogia Teatterikorkeakoulun eri koulutusohjelmien kesken, jotta opetuksen synergia kehittyisi ja toteutuisi.

Opettajien välillä oli uudenlaista vuorovaikutusta, kun tutkintovaatimuksia uudistettiin. Sen tuloksena syntyikin tuoreita avauksia. Eri koulutusohjelmien opiskelijoilla on nyt entistä parempi mahdollisuus perehtyä yhdessä esittävän taiteen kysymyksiin, haasteisiin ja mahdollisuuksiin. Konkreettisenä esimerkkinä yhteissuunnittelusta toteutui muun muassa teatteritaiteen ja tanssitaiteen ensimmäisen vuosikurs-

sin opiskelijoille suunniteltu opintojakso, esitystutkimuksen perusteet, jossa opettajina toimivat esitystaiteen ja -teorian professori Annette Arlander yhdessä jatko-opiskelijoiden kanssa. Perustutkinto- ja jatkotutkintokoulutus yhdistivät opetuksessa voimansa.

Keskeistä tutkintovaatimustyössä oli määritellä opiskelijan osaamistavoitteet ja kääntää opettajan näkökulma opiskelijan näkökulmaksi. Oli nähtävä

opiskelu, opinnot ja tulevaisuus esittävien taiteiden kentällä nimenomaan taideopiskelijan silmin. Lähtökohdaksi asetettiin opiskelijoiden kokemusten huomioiminen, opetussuunnitelmien rakenteen kehittäminen, oppimisen kumuloituvuuden tarkastaminen, opintopolkujen näkyväksi tekeminen, tutkimuksellisuuden uloskirjoittaminen opintoihin ja tulevaisuuden tekijöiltä vaadittavien kompetenssien huomioiminen opetuksessa.

Esimerkiksi tanssitaiteen kandidaatin tutkintovaatimuksissa uutena painotuksena opetukseen tulivat vaihtoehdot aineopinnot, jotka sisältävät tanssijantyön, koreografian, pedagogiikan tai teorian opintojaksoja. Opinnot tavoitteena on tukea opiskelijan omaa suuntautuneisuutta ammatin eri osa-alueille ja näin lisätä työelämävalmiuksia, joita vaaditaan tulevaisuuden tanssintekijältä.

Maisteritutkinnoissa opintojen valinnaisuutta ja erikoistumismahdollisuuksia lisättiin. Korostettiin myös

Viereisellä sivulla: Tanssin opiskelija Arttu Palmio harjoittelee.

Yllä: Ohjauksen opiskelija Aino Kivi tarpeistossa.

opiskelijan omaehtoista luovaa panosta pohtia ja muodostaa käsitys omasta opintopolustaan, kehitystarpeistaan ja suuntautumisestaan taiteen kentälle, kun hän laatii henkilökohtaista opetussuunnitelmaansa professorin kanssa.

Tulevaisuudessa tavoitteena on saada tutkintovaatimusprosessi samanaikaiseksi kaikilla laitoksilla, jotta vuorovaikutus opetuksen kehittämistyössä laajenisi koskemaan koko Teatterikor-

keakoulua, monipuolista esittävien taiteiden yliopistoa, jossa on kaiken kaikkiaan 15 eri koulutus- ja maisteriohjelmää.

Opiskelulle Teatterikorkeakoulussa on olennaista niin sanottu yhteisen näyttämön periaate: eri koulutusohjelmien opiskelijat tekevät yhdessä demoesityksiä ja produktioita luovana ryhmätöprosessina. Tavoitteena on ohjata tulevat taiteilijat jo opiskeluaikanaan etsimään ja luomaan yhteisiä aiheita, muotoja, työtapoja ja näyttämökieltä esittävien taiteiden jatkuvasti muuttuvalle kentälle.

Koulutusohjelma- ja korkeakoulurajat ylittävien opetuskokonaisuuksien määrä kasvoi ja tulevien yhteistyöhankkeiden suunnittelu läpäisi koko vuoden. Mittavimmaksi yhteistyöksi nousi pitkäjäsoisen musiikkiteatterin erityispiirteitä tutkiva opetusprosessi, jonka tuloksena syntyi Vapautuspassio-esitys keväällä 2010 (katso lisää sivulta 18).

Opetukseen liittyvissä yhteistyöhankkeissa oli usein mukana ammattikenttä eri sidosryhmineen. Yleisradion ja teatteritaiteen laitoksen sekä valo- ja

äänisuunnittelun laitoksen kanssa käynnistettiin yhteistyössä kuunnelma-kurssi, jossa opiskelijat tutustuvat radioon ilmaisuvälineenä ja tekevät pienoiskuunnelmat.

Tanssitaiteen laitoksella käynnistettiin uusi mittava yhteistyöhanke Järvenpään kaupungin, tanssiopiston ja Järvenpää-talon kanssa. Tarkoituksena on luoda kokemusten kautta toimintamalli, jota voidaan toteuttaa muuallakin Suomessa.

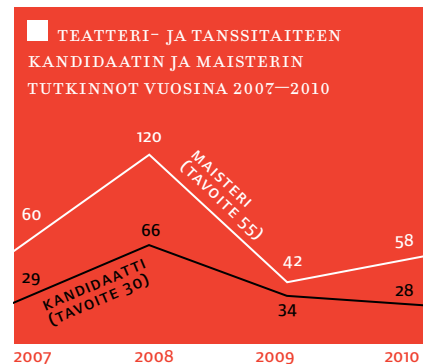
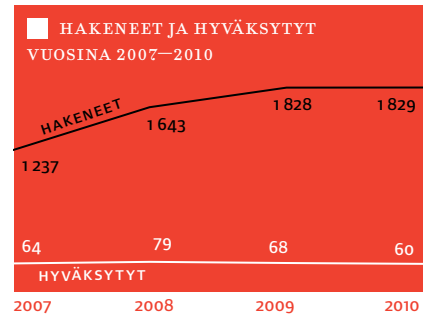
Teatterikorkeakoulun eri koulutusohjelmat, Aalto-yliopiston lavastuskoulu, Tampereen yliopiston näyttelijäntyön laitos ja Tutkivan teatterityön keskus aloittivat Lahden kaupunginteatterin kanssa Suuren näyttämön työpajan suunnittelun. Työpajassa opiskelija tutkii suuren näyttämön ominaispiirteitä kokeilulle alttiissa ilmiympäristössä omasta ammattialasta käsin yhdessä teatterin teknisen henkilökunnan ja ohjaavien opettajien kanssa.

Suhteet taidekenttään ja verkostoituminen olivat tärkeässä asemassa, ja suurin osa esimerkiksi valosuun-

nittelijoiden maisterin taiteellisista opinnäytteistä tehtiin ammattiteattereissa. Kummiteatteritoiminta vahvistui yhteistyössä ammattikentän kanssa. Syntyi erilaisia yhteistyöavauksia, kuten ohjauksen koulutusohjelman ja Jyväskylän kaupunginteatterin ”Pienten esitysten festivaali” Jyväskylässä. Ohjauksen koulutusohjelman opiskelijat työskentelivät viikon teatterin taiteellisen henkilökunnan kanssa tuottaen keskisuomalaisesta mielenmaisemasta nousevan esityskokonaisuuden. Viikon aikana solmittiin hedelmällisiä kontakteja eri tekijäsupolvienvälille.

Valosuunnittelun maisteritasoinen koulutusohjelma on edelleen ainutlaatuinen Euroopassa. Vuoden aikana tutkittiin mahdollisuuksia perustaa kansainvälinen, englanninkielinen maisteriohjelma.

Opetuksessa olivat keskeisessä roolissa kansainväliset yhteistyöhankkeet, ja ulkomaalaisten teatteri- ja taidekoulujen kanssa tehtiin NordPlus- ja Erasmus-yhteistyötä. ■

C case

TÖRMÄYSKURSSI

Muutaman kerran vuodessa Teatterikorkeakoulussa unohdetaan koulutusohjelmat ja opiskellaan sekaryhmissä mielenkiintoisia kursseja. Niin sanotut yhteiset opinnot järjestetään lukukausien aluksi tai loppuksi touko-, elo- ja joulukuussa.

Joulukuussa 2010 pidettiin ensimmäistä kertaa törmäyskurssi, joka soveltuu kaikille koulutusohjelmille ja kaikesantasoisille opiskelijoille.

–Ideana oli törmäyttää eri esittävän taiteen aloja ennakkoluulottomasti ja ennakkoon kauheasti suunnittelematta, eli niin sanotusti katsoa mitä tapahtuu. Tutkimme ilmaisia, vuorovaikutusta, improvisaatiota ja esittävän taiteen aloja, kertoo kurssin opettaja Ville Sandqvist.

Sandqvistin näkökulmana oli ohjaus ja näyttelijäntyö. Opettajina olivat myös Cris af Enehielm (puhe ja ääni), Joonas Halonen (liike ja tanssi) sekä Kimmo Modig (äänisuunnittelu). Tarkoituksena oli tutkia mitä tapahtuu, kun liike törmää ääneen, ääni liikkeeseen, esiintyjä ohjaa ja tekijä toiseen tekijään.

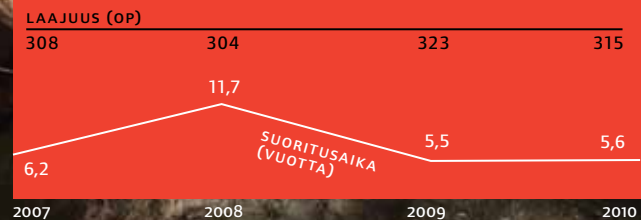
Monitaiteellisuus viehätti opiskelijoita. Kurssipalautteissa todettiin muun muassa: ”En ole koskaan ennen saanut viikossa niin paljon aikaan. Ryhmän henki oli upea. Työskentely oli todella monipuolista ja antoisaa. Hyvät kokemukset heijastuivat elämään vielä pitkään kurssin jälkeen.” ■

Dramaturgian koulutusohjelmassa opiskellaan myös ulkona. Opiskelija Ville Koskivaara viihtyy luonnossa.

PERUS- JA JÄTKOTUTKINTO-OPISKELIJAT VUOSINA 2007–2010

MAISTERIN TUTKINTOJEN (300 OP) KESKIMÄÄRÄINEN SUORITUSAIKA JA TUTKINTOJEN KESKIMÄÄRÄINEN LAAJUUS VUOSINA 2007–2010

SOILI HÄMÄLÄINEN ■ *Esittävien taiteiden tutkimuskeskuksen johtaja*

Taiteellinen tutkimus luo esittämisen muotoja

Esittävien taiteiden tutkimuskeskus vastaa Teatterikorkeakoulun jatkotutkintokoulutuksesta ja tutkimustoiminnasta. Vuonna 2010 laaditun tutkimusstrategian painopisteenä on esittävät taiteet yhteiskunnassa.

Näyttelijäntaide ja nykyaika -hankkeessa kehitettiin näyttelijän teknisiä käsitteitä. Yksi niistä on "välissä", jota Jarno Kuosa harjoittelee.

Esittävien taiteiden tutkimuskeskuksessa (Tutke) tehtävät jatko-opinnot ja tutkimus määritellään taiteelliseksi tutkimukseksi. Taiteellinen tutkimus on taiteilija- ja taidelähtöistä tutkimusta, jossa on sekä teoreettisia että käytännöllisiä osia.

Taiteellinen tutkimus toimii keinona perustella esittävien taiteiden muuttuvia yhteiskunnallisia merkityksiä ja taiteellista toimijuutta. Se luo uusia esittämisen ja ilmaisun muotoja, tekniikoita, välineitä sekä pedagogisia käytäntöjä. Se osallistuu yhteiskunnalliseen uudistamiseen esittäville taiteille ominaisella tavalla, jossa korostuvat ihmisten ja oliolajien keskinäinen aistimellinen kohtaaminen ja yhdessä toimiminen sekä niihin liittyvät eettiset, poliittiset, taloudelliset ja maailmankatsomukselliset kysymykset ja haasteet.

Tutken työvuosi 2010 oli vilkas ja moni-ilmeinen. Vuoden tuloksiin kirjattiin yksi valmistunut väitöstutkimus, Kirsi Heimosen *Sukellus liikkeeseen – liikeimp-rovisaatio tanssimisen ja kirjoittamisen lähteenä*. Opiskelijoita Tutkessa oli 50.

Opetusohjelma sai uuden rakenteen ja koostuu nyt kolmesta ydinalueesta: tutkijaseminaari, vaihtuva-aiheiset teemaseminaarit ja praktikumit. Tutkijan perusvalmiuksia opetetaan entistä systemaattisemmin. Osana ohjausprosessien kehittämistä tutkijaseminaarit muuttuivat avoimiksi ohjaustilanteiksi, joissa jatko-opiskelijoiden lisäksi ovat mukana myös työn ohjaajat ja muut asiasta kiinnostuneet. Lisäksi opiskelijoille kirjoitettiin opas selventämään Tutken käytäntöjä ja antamaan tarpeellista tietoa sekä ohjaajille että opettajille.

Leena Rouhiaisen saama Suomen Akatemian neljän vuoden pituinen akatemiaturvapaikka sekä Suomen Akatemian rahoittama neljän vuoden pituinen Aasia-tutkimushanke, *Asian Art and Performance Consortium*, vahvistivat jatkokoulutuksen ja tutkimustoiminnan rakenteita. Vuoden lopussa päättyneet hankkeet *Näyttelijätaide ja nykyaika* sekä *Liikkuva mosaiikki* tarjosivat usealle tutkijalle työmahdollisuuksia ja synnyttivät kiinnostavaa tutkimusta.

”

Taiteellinen tutkimus toimii keinona perustella esittävien taiteiden muuttuvia yhteiskunnallisia merkityksiä ja taiteellista toimijuutta.

Taideyliopistot jättivät Suomen Akatemialle yhteisen hankkeenomuksen tohtoriohjelmasta. Mukana olivat Teatterikorkeakoulu, Kuvataideakatemia, Aalto-yliopiston taiteen laitos ja Sibelius-Akatemia. Hankkeen tavoitteena on saada lisää tutkijakoulutettavien paikkoja, lisätä taideyliopistojen välistä yhteistyötä sekä kehittää taiteellisen tutkimuksen käytäntöjä.

Myös taiteellisen tutkimuksen kansainvälisen kesäkoulun (*Summer Academy of Artistic Research*) suunnitelmat saatiin valmiiksi ja osallistumiskutsu lähetettiin kansainvälisille yhteistyötahoille. Lisäksi Tutke oli aktiivisesti mukana perustamassa kansainvälistä taiteellisen tutkimuksen julkaisua (*Journal of Artistic Research, JAR*). ■

C

case

VIHREÄN LIIKKEEN SYNTY

Syyskuussa 2010 Teatterikorkeakoulun aulaan rakennetulla lavalla nähtiin laajaa kiinnostusta herättänyt ensi-ilta. Vihreä liike syntyi näyttämöllä, ensemble matkusti poliittisissa maisemissa jääkaudelta Kojjärvelle ja takaisin.

Myös esityksen takana oli poikkeuksellisen pitkä prosessi. Esitys oli kolmivuotisen Näyttelijätaide ja nykyaika -tutkimushankkeen johtopäätös. Monitieteellisen ja -taidollisen hankkeen tarkoituksena oli 1980-luvulla Teatterikorkeakoulussa opiskelleiden näyttelijöiden taidon ja tiedon kerääminen, analysointi sekä tältä pohjalta tapahtuva uudenlaisen näyttelijäpedagogiikan ja näyttelijätaiteen etsiminen.

– Esityksen tavoitteet olivat moninaiset: halusimme panna näyttämölle läpikäymämme pedagogisen muutosprosessin, koella itseohjautuvan näyttelijän ja itseohjautuvan taiteellisen työryhmän mahdollisuutta sekä valottaa tutkimuksemme yhteiskunnallisia ulottuvuuksia. Se oli kuitenkin vain yksi etappi prosessissa joka jatkuu yhä, kertoo taiteellisen tutkimuksen professori Esa Kirkkopelto, joka toimi hankkeen vastuullisena johtajana.

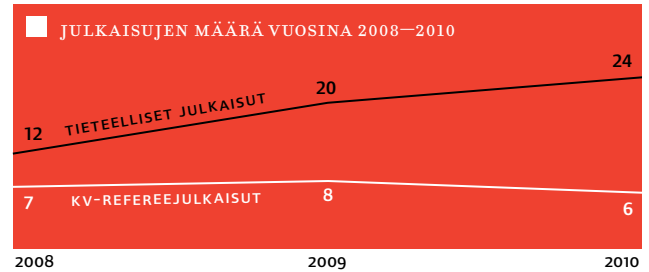
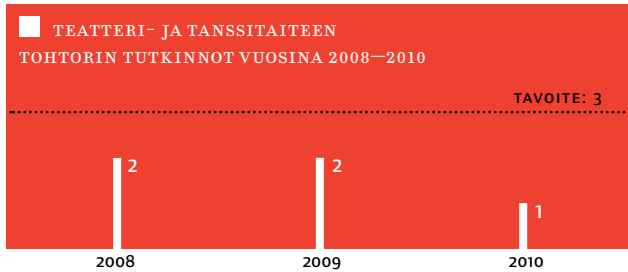
Tutkimusryhmä koostui ammattinäyttelijöistä, tutkijoista ja tohtoriopiskelijoista. Tutkimuksen toteuttamispaikkana oli Teatterikorkeakoulu, mutta osallisena oli myös Helsingin yliopiston teatteritieteen oppiaine.

Tutkimuksen tuottamia harjoittelumenetelmiä kehitetään eteenpäin ja opetetaan jatkossa sekä TeaKissa että ammattikentällä. Valmistumassa on kolme väitöstutkimusta sekä kaksi tutkimuksen tulokset kokoavaa loppujulkaisua. Ensimmäinen osa, *Nyky näyttelijän taide – Siirtymiä ja horjutuksia*, ilmestyy elokuussa 2011 ja sisältää tutkimuksen teoreettisen ryhmän artikkelit sekä näyttelijöiden teemahaastattelut. Myöhemmin on tarkoitus laatia myös näyttelijäpedagogiikan käyttömanuaali.

– Toivomme, että hankkeemme osoittaisi omalta osaltaan taideyliopistossa tehtävän tutkimuksen mielekkyyden ja tarpeen, Kirkkopelto lisää. ■

KUVA: SEPPO KÄRKI

Viereisellä sivulla: Vihreän liikkeen synty -esitystä harjoiteltiin elo-syyskuussa. Vasemmalla: Lasse Forsgren, Jari Hietanen ja Taisto Reimaluoto käyttävät viitekehomenetelmää esityksessä Vihreän liikkeen synty.

JYRI PULKKINEN ■ *Opetusteatterin johtaja*

Katsoja tuodaan tutkimus- kysymysten äärelle

Jatko-opiskelijoiden ja
tutkijoiden esitykset
astuivat näkyvästi
mukaan Teatterikorkea-
koulun opetusteatteriin.

Teatterikorkeakoulussa esitykset ovat osa opetuksen ja tutkimuksen ydintä. Perustutkintokoulutuksessa niiden kautta saadaan taidollisia ja tiedollisia perusedellytyksiä taiteilijana toimimiseen sekä jatko-opintoihin. Jatkotutkintokoulutuksessa ja tutkimustoiminnassa esitykset ovat tutkintojen tarkistettavia käytännöllisiä osia, joiden avulla tuotetaan tietoa esittävistä taiteista ja kehitetään niiden käytäntöjä.

Vuonna 2010 opetusteatterissa toteutettiin neljän jatko-opiskelijan tuotannot sekä tutkimushankkeen loppupäätelmänä valmistunut *Vihreän liikkeen synty* (katso edellinen aukeama). Lisäksi kahden jatko-opiskelijan tuotannot toteutettiin yhteistyökumppaneiden tiloissa.

Jatko-opiskelijoiden esitysten erilainen lähtökohta on näkynyt selvästi sekä yleisölle että opetusteatterin henkilökunnalle. Siinä missä perustutkintokoulutuksen esitysten muoto, tuotantotapa ja yleisösuhte yleensä simuloivat ammattiteattereiden vastaavia käytäntö-

jä, jatkotutkintokoulutuksen esityksissä yleisö tuodaan jonkin tutkimuskysymyksen äärelle.

”Valmiista” esityksestä sen perinteisessä mielessä ei yleensä ole kyse, vaan tutkimuksen taiteellisen tai käytännöllisen osan tehtävänä on tuottaa arvioitavissa olevia havaintoja aiheestaan. Yleisölle aukeaa samalla hieno mahdollisuus nähdä ja kuulla, minkälaisia kysymyksiä taiteellinen tutkimus käsittelee ja miten. Jatko-opiskelijoiden esityksiin on liitetty myös yleisökeskusteluja, joissa tutkimusaiheesta on ollut mahdollisuus keskustella ja saada lisää tietoa.

Teatterikorkeakoulun esitystoiminnassa tehdään jatkuvasti yhteistyötä eri taidekorkeakoulujen välillä. Esimerkiksi Aalto-yliopiston taideteollisen korkeakoulun näyttämölavastuksen ja puku-suunnittelun opiskelijat ovat mukana suuressa osassa tuotantoja.

Elävä esitys on Teatterikorkeakoulun toiminnan keskiössä, mutta myös elokuvan muodon saanut maisterin opinnäytetyö nähtiin vuonna 2010. Koreografian koulutusohjelman

” Elävä esitys on Teatterikorkeakoulun toiminnan keskiössä.

opiskelija Kimmo Alakunnas yhdessä Teatterikorkeakoulusta ja Kuvataideakatemian kootun työryhmän kanssa toteutti tanssielokuvan *Muurahainen – An Ant*. Se nähtiin ja palkittiin vuoden aikana lukuisilla kansainvälisillä filmifestivaaleilla.

Esitystoiminnan näkyvimmat kansainväliset vaikutteet nähtiin, kun Pohjoismaisen näyttelijäntöyden maisteriohjelman ns. NorMa-vuoden esityksistä kahdessa vierailivat ulkomaiset ammattiohjaajat. Theatre Scenestä Pietarista Andrey Moguchy ohjasi Anton Tshehovin novelliin perustuvan *Gusevin* ja Teater Giljotinin taiteellinen johtaja Kia Berglund Ruotsista ohjasi Klaus Mannin *Mefiston*.

Kansainvälisyyttä esitystoiminnassa edustivat myös perus- ja jatkotutkintopiskelijoina esitystoimintaan osallistuneet ulkomaalaiset opiskelijat sekä opetusteatterissa harjoittelijoina toimineet Erasmus-vaihto-opiskelijat. ■

” Esityksestä aistii intohimon kyseenalaistaa viihteellisen musiikkiteatterin jo kulahtaneita keinoja ja etsiä uutta tietä”

TOUKO KAUPPINEN, HS

” Vapautuspassio rikkoo totuttuja rajoja tarjoten uutta ja tuoretta tilalle”

ANNI-HELENA LEPPÄNEN,
KANSAN UUTiset

C

case

VAPAUTUSPASSIO

Taidekorkeakoulujen välillä toteutettiin laaja, musiikkiteatteria uudistava hanke, jossa olivat Teatterikorkeakoulun lisäksi mukana Aalto-yliopiston taideteollinen korkeakoulu, Metropolia ja Arcada. Yhteisten työpajojen kautta edettiin *Vapautuspassio*-esityksiin Mediakeskus Lumeessa maaliskuussa.

– Vapautuspassiossa parasta oli ryhmätyöskentely. Näin suuren ryhmän kanssa ohjaajan on vain pakko luopua liiasta kontrolloimisesta ja luottaa ihmisiin ja siihen, että he laittavat itsensä peliin täysin, kuvailee Vapautuspassion ohjaaja, viidennen vuosikurssin opiskelija Juhana von Bagh.

Ensi-illan jälkeen esityksestä tuotettiin monikameraltaltiointi. Sekä esitykset että taltiointi ovat herättäneet huomiota korkeatasoisuudellaan, ja yhteistyölle ollaan suunnittelemassa jatkoa.

Työmetodinä käytettiin variaatiota Bernd Alois Zimmermannin aikapallostä (Zeitkugel). Eri aikatasojen lisäksi olivat läsnä näyttelijäntyön, liikkeen ja musiikin ilmaisukeinot.

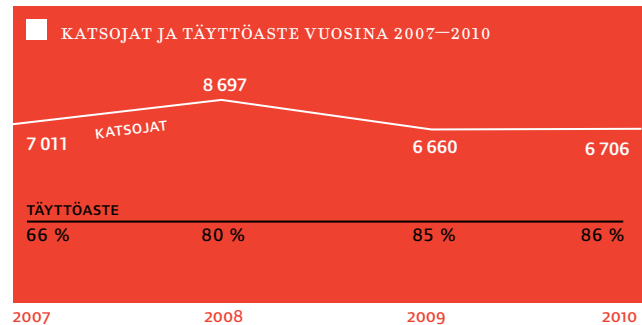
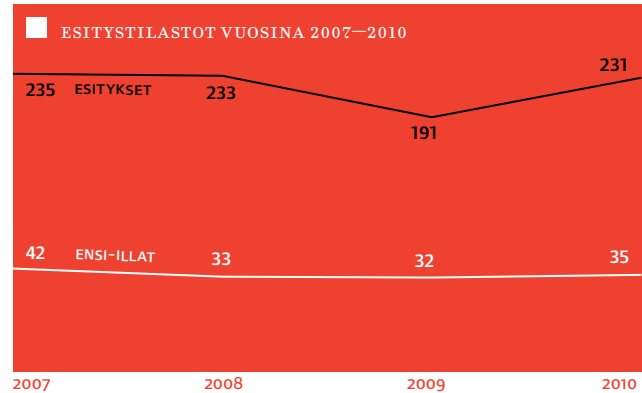
– Ohjaajana opin luottamaan siihen, että parhaat ideat nousivat tyhjästä pästä. Vaikka osa-alueet olisivat tasa-arvoisia, musiikki on helposti johtotähti ja diktaattori, von Bagh toteaa.

Pedagogisesti lähestymistapa loi mahdollisuuden etsiä ja tutkia nykyaikaista musiikkiteatterin esiintyjän identiteettiä.

– Parhaat ohjaavat opettajat näkevät tilanteen koko laajuudessaan, osallistuvat aktiivisesti, kyseenalaistavat myös omat mielityksensä, eivät pelkää uutta vaan kannustavat siihen eivätkä aja vain omien opiskelijoidensa etua vaan ymmärtävät jutun juonen. Taide pitää keksiä yhdessä yhteisessä työtilanteessa, von Bagh summaa. ■

Vapautuspassio koostui neljästä osasta. *Venuspassiossa* (viereinen sivu) esiintyivät muun muassa Olavi Uusivirta ja Natalil Lintala. *Jossain on aina aamu* -osan käsikirjoitti Aino Kivi. Kuvat Helinä Kuusela.

RITA HEINRICHS ■ *Henkilöstöpäällikkö*

Hyvät esimiestaidot kohentavat työhyvinvointia

Vuoden 2010 alusta toteutunut suurin henkilöstöä koskeva muutos oli siirtyminen virka-suhteista työsuhteisiin. Teatterikorkeakoulu liittyi jäseneksi Sivistystyönantajat ry:hyn, joka neuvotteli yliopistoille yleisen työehtosopimuksen. Teatterikorkeakoulussa otettiin elokuussa käyttöön uusi työaikaamalli, jonka mukaisesti koko opetus- ja tutkimushenkilöstö (tutkijat mukaan lukien) siirtyi kokonaistyöaikaan ja opetusteatterin viikkotyöaika noudattanut henkilökunta siirtyi säännöllisen työajan piiriin.

Opetus- ja tutkimushenkilökunnan rekrytointi uudistettiin vuoden 2010 alussa. Yleiset kelpoisuusvaatimukset määritettiin johtosäännössä. Opetus- ja tutkimushenkilöstön rekrytointineuvosto perustettiin arvioimaan rekrytointitarpeet ja huolehtimaan rekrytointeista. Vuoden aikana rekrytoitiin kutsumenettelyllä kaksi professoria ja hakumenettelyn kautta yksi professori. Lisäksi rekrytoitiin kutsumenettelyllä yhteensä yhdeksän lehtoria ja yksi tutkijakoulutettava.

KUVA: ANTTI LUOSTARINEN

Johtamista ja esimiestyötä kehitettiin järjestämällä lähiesimiesten valmennus ja esimiesten 360-arviointi. Lähiesimiesvalmennuksessa paneuduttiin muun muassa esimiestyön eri tehtäväalueisiin, omaan työrooliin, vuorovaikutukseen sekä muutos- ja ongelmatilanteiden käsittelyyn.

Esimiesten 360-arvioinnissa kutakin henkilöä arvioi oma esimies, kollegat ja alaiset. Arvioinnissa mitattiin todellista ja toivottavaa johtamiskäyttäytymistä sekä toiminnan johtamiselle asettamia vaatimuksia. Tulosten perusteella

”

Teatterikorkeakoulussa oltiin tyytyväisempiä kuin yliopistosektorilla keskimäärin.

pyritään kehittämään valmentavaa johtajuutta ja itsenäistä vastuullista toimintakulttuuria.

Teatterikorkeakoululle valmisteltiin varhaisen tuen malli, joka otettiin käyttöön vuoden 2011 alussa. Mallin avulla tuetaan yksittäisen työntekijän ja koko työyhteisön hyvinvointia sekä pyritään jo varhaisessa vaiheessa puuttumaan työkykyä uhkaaviin tekijöihin ja ongelmatilanteisiin. Malli sisältää kuvauksen työyhteisön pelisäännöistä, tilanteista joihin tulee puuttua, puheeksiottamislomakkeen ja päihdeohjelman.

■ HENKILÖTYÖVUODET VUOSINA 2007–2010

	2007	2008	2009	2010	NAISET	MIEHET
Opetushenkilökunta*	39	41	39	-	-	-
Opetus- ja tutkimushenkilökunta*	-	-	-	45	56 %	44 %
Muu henkilökunta	87	82	89	83	56 %	44 %
YHTEENSÄ	126	123	128	128	56 %	44 %

*) Vuodesta 2010 lähtien käytetään opetus- ja tutkimushenkilökunnan lukua opetushenkilökunnan luvun sijaan

Marraskuussa 2010 toteutettiin henkilökunnan työhyvinvointikysely yhteistyössä työeläkevakuutusyhtiö Varman kanssa ja siihen osallistui kaikkiaan kymmenen yliopistoa. Teatterikorkeakoulu sai käyttöönsä myös vertailutietoa muista yliopistoista. Kaikkien vastausten keskiarvon perusteella Teatterikorkeakoulussa oltiin tyytyväisempiä kuin yliopistosektorilla keskimäärin. Vastausten keskiarvo oli Teatterikorkeakoulussa 3,6 ja muulla yliopistosektorilla 3,4 maksimin ollessa 5.

Hyvinvointikyselyn tulosten perusteella tyytyväisimpiä oltiin oman työn tehtävänkuvan selkeyteen ja työn haastavuuteen, työyhteisön tukeen ja kehitysmyönteisyyteen, tasa-arvoon sekä Teatterikorkeakoulun julkisuuskuvan. Tyytymättömmimpiä oltiin palkitsemiseen, omiin uramahdollisuuksiin ja avokonttorityöskentelystä aiheutuvaan työrauhan puutteeseen. Kyselyn tulosten perusteella käynnistetään hyvinvointi- ja kehittämishankkeita. ■

Ylioppilas- kunta etsii jatkuvuutta

LAURA LEHTINEN

*Hallituksen puheenjohtaja 2010,
Teatterikorkeakoulun ylioppilaskunta Teyo*

Ensimmäisen vuoden näyttelijäopiskelijat harjoittelevat perusseminaarissa. Panu Poutanen (vas.) on ylioppilaskunnan hallituksen jäsen.

Toiminnan jatkuvuuden turvaaminen, sisäinen ja ulkoinen viestintä sekä mahdollisen taideyliopiston perustaminen vaativat vuonna 2010 Teatterikorkeakoulun ylioppilaskunnan (Teyo) hallitukselta ja edustajistolta eniten aikaa ja ajatuksia.

Huomasimme, että joka kerta uuden edustajiston astuessa puikkoihin ylioppilaskunnan toiminta ei ainoastaan hidastu, vaan lähes pysähtyy. Uusien toimijoiden sisäänajo ottaa aikansa. Ihmiset eivät tiedä, mitä Teyon virallisiin tehtäviin kuuluu ylioppilaskuntana ja miten niitä hoidetaan.

Päätimme turvata toiminnan jatkuvuuden laatimalla toimintaohjeiston, joka toimii käsikirjana jokaiselle uudelle ja vanhallekin toimijalle. Se

sisältää muun muassa vuosikellon, tietoa tehtävistä sekä ehdotuksia tiedon välittämiseen.

Toimintaohjeiston tarkoitus on toimia uuden kauden aloituksessa oppaana sekä vuoden varrella muistutuksena ja apuna, ei missään nimessä rajoittavana tai määräävänä säännöstönä. Aika näyttää, tuleeko se toivotulla tavalla käyttöön ja avuksi. Ohjeisto täydentyy edelleen vuonna 2011.

Työhön saatiin kimmoke taideyliopistokummeilta. Suomen ylioppilas-

kuntien liiton (SYL) nimeämän kummin tehtävänä on pitää taideyliopistojen pienet ylioppilaskunnat tietoisina SYL:n toiminnasta ja omassa mittakaavassaan myös mukana toiminnassa. Tietysti taideylioppilaskuntien toiminta on hyvin erilaista kuin vaikkapa Helsingin yliopiston ylioppilaskunnan, jolla on sijoituksia, liiketoimintaa, monia työntekijöitä ja sata kertaa suurempi jäsenistö kuin Teyolla. Silti meidän täytyy hoitaa tehtävämme ylioppilaskuntana, valvoa jäsentemme etuja ja lausua kantamme opiskelijakuntaa koskevissa julkisissa keskusteluissa.

Toinen ylioppilaskunnassa keskustelua herättänyt seikka vuonna 2010 oli viestintä. Opiskelijat eivät kauden lopullakaan välttämättä tiedä, kuka heitä edustaa esimerkiksi yliopiston hallintoelimissä, laitosten johtoryhmissä tai vaikkapa rekrytointineuvostossa. He eivät

”

Taideyliopiston riskeistä ja mahdollisuuksista puhuttiin yhdessä Sibelius-Akatemian ja Kuvataideakatemian ylioppilaskuntien hallituslaisten kanssa.

tiedä, mitä Teyon edustajisto tai hallitus tekevät, eikä ylioppilaskunta kuulu opiskelijan arkeen toivotulla tavalla.

Uudistusten toteuttaminen, esimerkiksi ulkoisten verkkosivujen uusiminen, jäi vuoden 2011 edustajiston huoleksi. Sen sijaan ylioppilaskunnan monikieliseen viestintään kiinnitettiin huomiota ja sitä parannettiin huomattavasti. Lähes kaikki pöytäkirjat, tiedotteet ja ilmoitukset käännettiin suomesta sekä ruotsiin että englantiin. Näin koetettiin saada jokainen TeaKissa opiskeleva tasavertaisesti viestinnän piiriin.

Kolmas suuri aihe vuonna 2010 oli tulevaisuudessa mahdollisesti perustettava taideyliopisto. Ylioppilaskunnan

edustajat osallistuivat työryhmiin ja keskustelutilaisuuksiin. Ylioppilaskunta ei kuitenkaan ottanut virallista kantaa aiheeseen.

Taideyliopiston riskeistä ja mahdollisuuksista puhuttiin yhdessä Sibelius-Akatemian ja Kuvataideakatemian ylioppilaskuntien hallituslaisten kanssa. Maalailimme villejä kuvia siitä, miten yhteisen taideyliopiston voisi rakentaa ja millaista siellä opiskelu saattaisi olla. Yhteisestä kurssitarjottimesta ja kamuksesta haaveiltiin ja tärkeänä pidettiin sitä, että mahdollisen yhdistymisen tulisi tapahtua sisällöllisistä lähtökohdista käsin, ei pelkkänä hallinnon yhteensulaumana.

Jatkuvuuden turvaaminen, viestinnän kehittäminen ja taideyliopistokeskustelu periytyvät vuoden 2010 edustajistolta ja hallitukselta seuraavalle. ■

Viereisellä sivulla: Beninin-matkalla opiskelijat tallensivat oppimaansa kuvaamalla ja kirjoittamalla. Kuvat Laura Lehtinen ja Linda Sointu

C case

OPINTOMATKALLA BENINISSÄ

Uskonnon tavoin tanssi on Beninissä kaikilla ja kaikilla. Sen huomasivat kolmannen vuoden tanssinopiskelijat omatoimisella opintomatallaan Kulttuurikeskus Villa Karoon.

Opiskelijat saivat rumputunteja paikalliset opettajalta Noël Saizinoulta. Hän painotti, että tanssin kautta ihmiset ilmaisevat suruaan, kiintymystään toiseen ihmiseen ja riemuaan. Tanssi sosiaalisena tapahtumana kommunikoi siellä, missä joka tapauksessa ihmiset kokoontuvat. Se osallistuu uskonnollisiin seremonioihin, työhön ja juhlaan.

– Tässä kohtaa meillä on oppimisen varaa. Voisimmeko ajatella ihmiskehoa, taiteemme instrumenttia, nautinnollisen liikkumisen potentiaalina mieluummin kuin virheasentojen ja väärin liikeratojen pesänä,

jonka sisässä pitää kärsiä ja itseään rangaista, pohtii matkalle osallistunut Laura Lehtinen.

Rahoitus kahden viikon matkalle saatiin Teatterikorkeakoulun rehtorin ja tanssitaiteen laitoksen apurahoista. Opiskelijat järjestivät myös esiintymisiä ja juhlia kattaakseen kustannuksia ja saivat yksityislahjoituksen.

– Teatterikorkeakoulun apurahajärjestelmän ansiosta meillä on mahdollisuus toteuttaa omia melko kunnianhimoisiakin projektejamme, suunnata katsettamme jo vähän koulusta ulospäin ja apurahaprosessissa oppia perustelemaan tekemisiämme ja nähdä niiden laajempia vaikutuksia, Lehtinen toteaa. ■

RAIJA VUORIO ■ *Suhdetoimintapäällikkö*

Yhteistyö sidosryhmien kanssa tiivistyy

Teatterikorkeakoululla on taideyliopistona laajat sidosryhmät. Niiden näkemyksiä ja odotuksia Teatterikorkeakoulusta kartoitettiin vuonna 2010 valmistuneessa sidosryhmäselvityksessä, joka antaa hyvät eväät sidosryhmätyön suunnitelmallisuuden parantamiseen. Uudenlaisten yhteistyömuotojen löytäminen tulee yhä merkityksellisemmäksi tulevaisuudessa.

Suunnitelmallinen alumnitoiminta käynnistettiin vuoden alussa. Teatterikorkeakoulun noin kahdesta tuhannesta alumnista valtaosa toimii Suomessa, mutta etenkin NorMA-ohjelmassa opiskelleita alumneja on myös muissa Pohjoismaissa. Alumneille perustettiin verkkosivut ja uutiskirje sekä järjestettiin huhtikuussa ensimmäinen yhteinen tapaaminen, josta saatiin hyvää palautetta. Alumnitilaisuuden yhteydessä perustettiin Teatterikorkeakoulun alumnijohdistus.

Alumnitoiminta tavoittaa monet kentällä toimivat esittävän alan ammattilaiset, mutta yhteistyötä teatterikentän kanssa

vahvistettiin myös muilla foorumeilla. Helmikuussa Teatterikorkeakoulu kutsui teatterinjohtajia tutustumaan uudenmuotoiseen yliopistoon ja keskustelemaan yhteistyötoiveista ja -muodoista sekä odotettavissa olevista muutoksista teatterikentällä. Vuoden lopulla teattereiden ja tanssiteattereiden kanssa aloitettiin yhteistyön virittäminen Lippu tulevaisuuteen -varainhankintakampanjassa.

Teatterikorkeakoulun palvelutarjontaa selkiytettiin yhdistämällä koulutus-, konsultointi- ja kehittämisspalvelut uuden Kokos-nimen alle. Tavoitteena on palvella asiakkaita entistä paremmin yhdeltä luukulta. Kokoksen motto, *esitys ja enemmän*, kertoo siitä, että palvelut ulottuvat esittäviä taiteita laajemmalle yhteiskuntaan.

Kokos-palvelut tuo yhteen Teatterikorkeakoulun koulutus- ja kehittämisspalveluiden taidelähtöiset palvelut ja esitystekniikan suunnittelutoimisto Teakonin osaamisen. Teatterikorkeakoulu on tarjonnut täydennyskoulutusta ja asiakkaille räätälöityä koulutusta perus-

tamisvuodestaan 1979. Teakon on ollut osa Teatterikorkeakoulua vuodesta 1987.

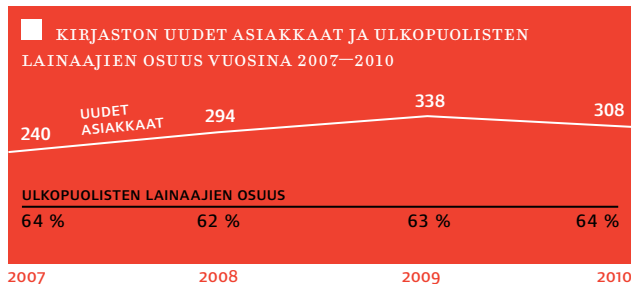
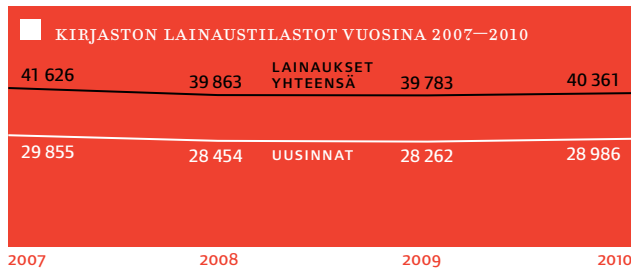
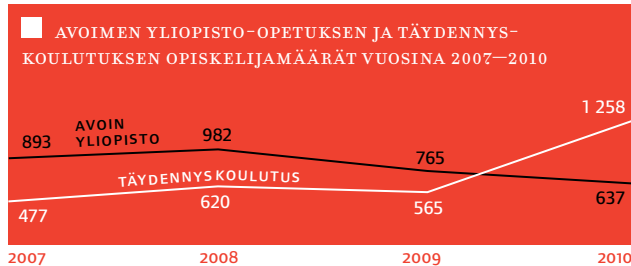
Viimeaikaisia asiakkaita ovat olleet muun muassa GlaxoSmithKline, Viking Line ja Paulig. Yritykset saavat lisäarvoa esiintymisen ammattilaisten toteuttamasta esiintymisvalmennuskoulutuksesta tai kokonaisvaltaisesta palveluiden kehittämisestä.

Teattereiden kehittämisessä tehtiin yhteistyötä muun muassa Tampereen Työväen Teatterin ja Rovaniemen Teatterin – Lapin Alueteatterin kanssa. Esitystilojen ja -teknologioiden konsultointia tehtiin esimerkiksi Sibeliustalolle, Suomen Messuille, Fazerille ja Sirkkusen talolle.

” Teatterikorkeakoulu on tarjonnut täydennyskoulutusta ja asiakkaille räätälöityä koulutusta perustamisvuodestaan 1979.

Kokoksen toimintaan kuuluu myös useita kiinnostavia projekteja. Osana ESR-rahoitteista Taika-hanketta pantiin pystyyn sosiaalinen Sovella taidetta -verkkopalvelu, jossa soveltavan taiteen ammattilaiset ja palveluiden ostajat kohtaavat. Sovella taidetta! -messuilla kohdattiin kasvotusten.

Kokoksen hallinnoima kulttuurin, liikunnan ja nuorisotyön ESR-hanke Kolmas lähde päättyi vuoden 2010 loppuun. Päätösjulkaisu ”Kolmannella lähteellä – Hyvinvointia kulttuurin, liikunnan ja nuorisotyön aloilta” oli samalla Kokos-julkaisusarjan ensimmäinen osa. ■

C

case

SOVELLA TAIDETTA! -MESSUT

– Taiteen soveltaminen ja omakohtainen osallistuminen kiinnostaa tällä hetkellä ihmisiä enemmän kuin power point -esitelmät, kertoo erikoissuunnittelija Pekka Korhonen Kokos-palveluista.

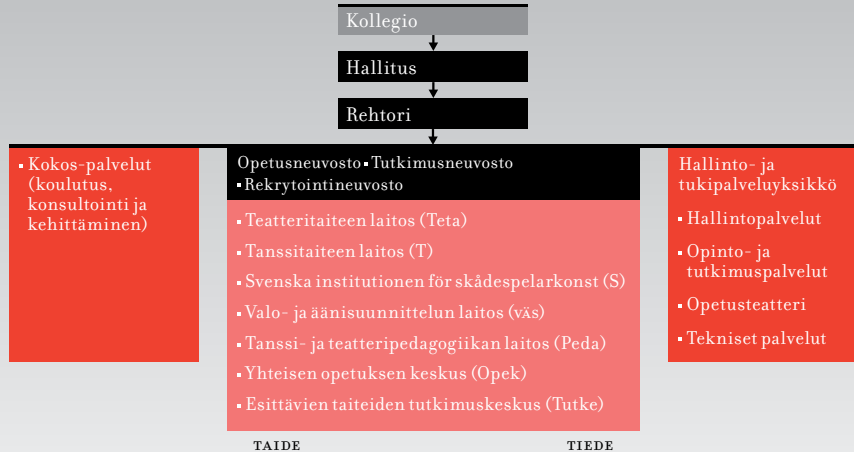
Se huomattiin Sovella taidetta! -messuilla lokakuussa, kun yli 400 osallistujaa halusi kokeilla taidelähtöisiä menetelmiä työpajoissa. Messujen teemoja olivat muun muassa luovuus, hyvinvointi ja johtaminen.

Taidelähtöistä työskentelyä on käytetty muun muassa suur-yrityksen organisaation muutostilanteessa, kehityskeskustelujen valmistuksessa ja terveydenhoidon lähiesimiesten koulutuksessa. Toista ääripäätä edustaa taidelähtöinen työskentely voimaannuttamisen välineenä narkomaaneille, alkoholisteille sekä vangeille.

– Soveltava taide on ollut nousussa 1990-luvun puolivälistä lähtien. Kysyntä ja tarjonta eivät ole kuitenkaan riittävästi kohdanneet. Messut onnistuivat tuomaan yhteen soveltavan taiteen osaajat sekä heidän palveluistaan kiinnostuneet asiakkaat. Työpajojen vetäjät saivat messujen kautta runsaasti yhteydenottoja, Korhonen kertoo.

Messut olivat osa ESR-rahoitteista Taika-hanketta, jossa koottiin ja välitettiin tietoa taidelähtöisten menetelmien käytöstä työyhteisöissä. ■

Organisaatio

HALLITUS

Maria-Liisa Nevala (puheenjohtaja)
 Nils Gesterberg (varapuheenjohtaja)
 Tuija Harno
 Helena Hiilivirta
 Leif Jakobsson
 Kimmo Karjunen
 Pekka Korhonen
 Kirsi Monni
 Markku Uimonen

JOHTO

Paula Tuovinen *Rehtori*
 Maarit Ruikka *Vararehtori*
 Esa Kirkkopelto *Vararehtori*
 Esa Hämäläinen *Hallintojohtaja*

PROFESSORIT

Eeva Anttila *Tanssipedagogiikka*
 Annette Arlander *Esitystaide ja -teoria*
 Juhani Liimatainen *Äänisuunnittelu*
 Kirsi Monni *Koreografia*
 Esa Kirkkopelto *Taiteellinen tutkimus*
 Kati Outinen *Näyttelijäntyö*
 Maarit Ruikka *Ohjaajantyö*
 Laura Ruohonen *Dramaturgia*
 Ari Tenhula *Nykytanssin tanssijantyö*
 Markku Uimonen *Valosuunnittelu*
 Vesa Vierikko *Näyttelijäntyö*

TEATTERIKORKEAKOULU
TEATERHÖGSKOLAN

Teatterikorkeakoulu

Haapaniemenkatu 6

PL 163,

00531 Helsinki

www.teak.fi

TOIMITUS: Laura Manninen

ja Alina Savolainen

GRAAFINEN SUUNNITTELU:

Hahmo Design Oy

PAINO: N-Paino, Lahti 2011

ISSN: 1456-0828